

Notitie marktverkenning Voorschoten

Nr. 2

Project 698 Zwembad Voorschoten

Datum 15 juni 2026

De gemeente Voorschoten is voornemens zwembad het Wedde te vervangen door nieuwbouw. Het zwembad neemt in Voorschoten een voorname positie in voor sport, doelgroepen, recreatie en welzijn. Een ontmoetingsplaats voor jong en oud. De vraag dient zich aan welke configuratie het nieuwe zwembad moet krijgen. Hiervoor is onder de inwoners van Voorschoten een enquête uitgezet en is een marktverkenning gedaan. De resultaten zijn in deze notitie opgenomen, deze is als volgt opgebouwd:

1. Huidige configuratie Het Wedde
2. Concurrentieanalyse
3. Regionaal capaciteitsonderzoek zwemwater (exclusief recreatief zwemmen)
4. Uitkomsten enquête onder inwoners gemeente Voorschoten
5. Vergelijking tarieven omliggende zwembaden
6. Demografische ontwikkeling
7. Beleidsmatige kaders
8. Trends en ontwikkelingen
9. Conclusies marktverkenning
10. Advies over toekomstige configuratie zwembad Voorschoten

Bijlagen

1. Notitie uitkomsten enquête inwoners gemeente Voorschoten

1 Huidige configuratie Het Wedde

Sportfondsen is door de gemeente Voorschoten ingehuurd om beheer en exploitatie van het zwembad te verzorgen. Sportfondsen pacht ook de horeca. Daarbij komt dat de golfvereniging aangrenzend aan het zwembad een deel uitmaakt van de inkomsten van de horeca van het zwembad. Jaarlijks trekt het zwembad ruim 140.000 bezoekers.

Huidige gebruik van zwembad Het Wedde:

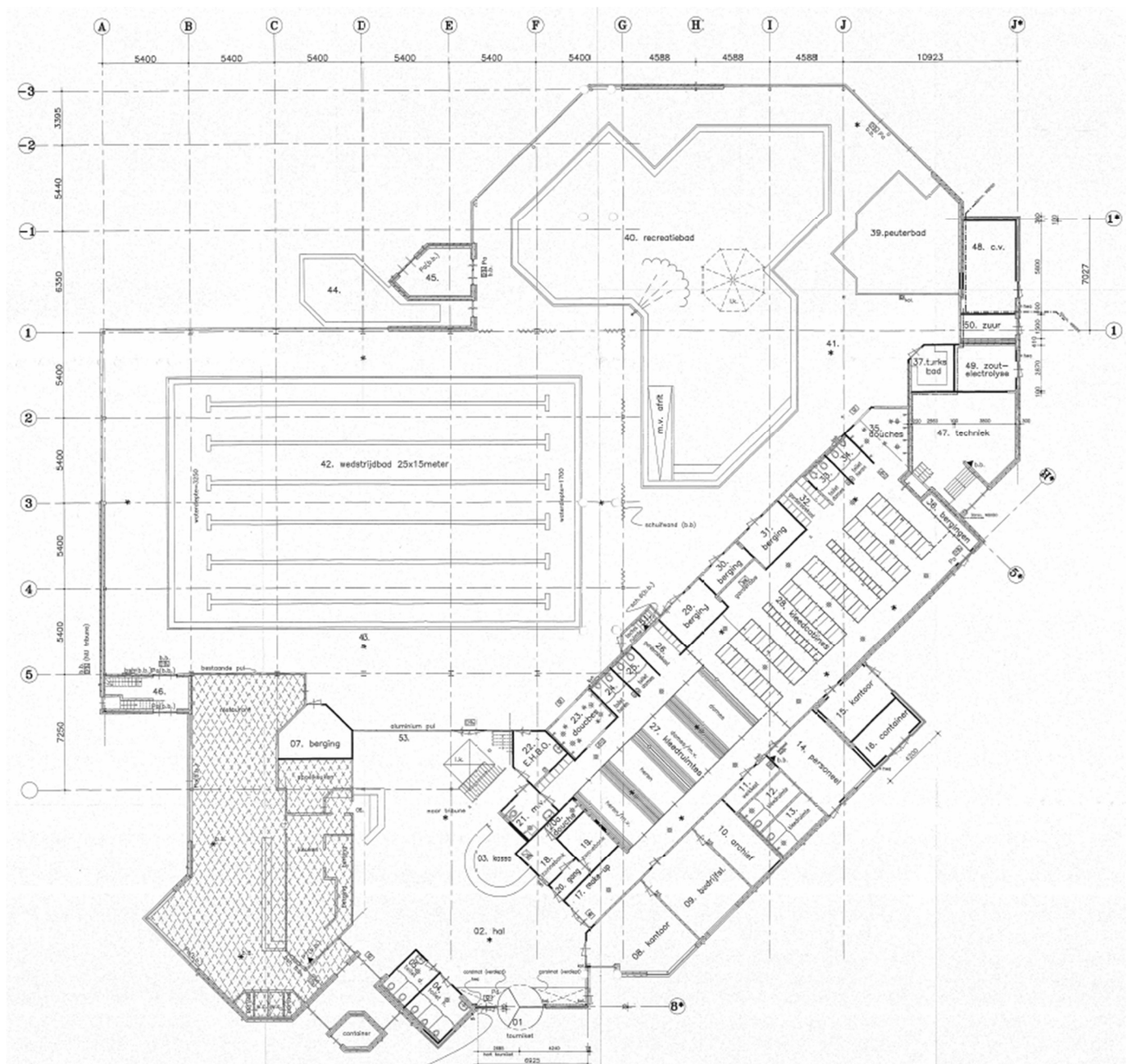
- Recreatief zwemmen (banenzwemmen, vrij zwemmen, familie zwemmen, disco zwemmen)
- Doelgroepen (aquajoggen, aquarobics, aquawheels, aquafit, aquavitaal, aquabootcamp, aquavaria, floatfit, seniorenfit, zwangerschapswemmen, baby-, peuter-/kleuterzwemmen)
- Leszwemmen (zwem ABC, zwemvaardigheid 1,2 en 3, zwemles voor mensen met een beperking, zwemles voor volwassenen, snorkelen, etc)
- Verhuur aan specifieke groepen

Het leszwemmen wordt verzorgd door exploitant Sportfondsen, een private zwemschool en door vereniging EVZ.

Opmerkelijk is dat er geen verenigingszwemmen zoals wedstrijdzwemmen en/of waterpolo plaatsvindt. Navraag wijst uit dat Voorschoten alleen EVZV heeft die nagenoeg uitsluitend zweminstructie geeft en dat eerdere zwemverenigingen in Voorschoten ter ziele zijn gegaan. Zwemvereniging de Watervrienden bestaat niet meer, LZ 88 is gestopt evenals duikclub Palmare. Navraag bij EVZ wijst uit dat het de verwachting is dat het aanbod aan leszwemmen in tact blijft. EVZ verwacht is niet voornemens dit op korte termijn uit te breiden met wedstrijdzwemmen en/of waterpolo.

Zwembad Het Wedde in Voorschoten beschikt over de volgende voorzieningen:

- Een wedstrijdbassin van 375 m² (25 x 15 meter) met springplank en beweegbare bodem
- Een recreatiebassin van ca 325 m²
- Een peuterbad van ca 40 m²
- Een stoomcabine van ca 12 m²
- Een buitenterrein.

Figuur 1 Plattegrond zwembad Het Wedde- huidige situatie

2 Concurrentieanalyse

In de omgeving van Voorschoten zijn meerdere zwemfaciliteiten voorhanden. Deze bieden een breed scala aan functionaliteiten aan: wedstrijdbaden, doelgroepen/instructie en recreatie.

	Faciliteit	Gemeente	Afstand	Baden	Type
1	NY Boutique wellness	Voorschoten	1 km	Wellness	Binnen
2	Spring wellness	Voorschoten	2 km	Wellness	Binnen
3	Buitenbad de Vliet	Leiden	3 km	B(W) + B(R)	Buiten
4	Binnenbad de Vliet	Leiden	3 km	W	Binnen
5	Valkenburgse Meer	Leiden	3 km	-	Plas
6	Vlietland	Leiden	4 km	-	Plas
7	Tikibad	Wassenaar	7 km	R	Binnen
8	Het Sterrenbad	Wassenaar	7 km	W+D+R	Binnen
9	Kagerplassen	Teylingen	7 km	-	Plas
10	De Zijl	Leiden	8 km	W+D+R+P+B	Bi+Bu
11	BLUE Wellnessresort	Leiden	9 km	Wellness	Binnen
12	Basalt	Leiden	9 km	D	Binnen
13	Wassenaarse slag	Wassenaar	9 km	-	Strand
10	Poelmeer	Oegstgeest	10 km	W+D+R+P	Binnen
14	Aquamar	Katwijk	11 km	W+D+R+P	Binnen
15	Sweet lake wellness	Zoetermeer	12 km	Wellness	Plas
16	Klinkenbergerplas	Voorschoten	15 km	-	Plas
17	Wellness Warmond	Teylingen	14 km	Wellness	Binnen
18	Wasbeek	Sassenheim	14 km	W+R	Binnen
19	De Does	Leiderdorp	14 km	W+D+R+P+B	Bi+Bu
20	Strand Katwijk	Katwijk	14 km	-	Strand
21	BinnenZee	Noordwijk	16 km	W+D+R+P	Binnen
22	De Schelft	Noordwijkerhout	20 km	W	Binnen

W = wedstrijdbad, D = doelgroepenbad, R = recreatiebad, P = peuterbad, B = buitenbad

Tabel 1 Concurrentieanalyse Het Wedde

3 Regionaal capaciteitsonderzoek zwemwater (exclusief recreatief zwemmen)

Als onderdeel van het regionale capaciteitsonderzoek voor de sport is met het Planningsinstrument Zwemwater van het Mulier Instituut gekeken of Voorschoten voldoende zwemwater heeft. Dit instrument helpt gemeenten om te zien hoeveel zwemwater er nu is en hoeveel er in de toekomst nodig zal zijn. De toekomstige vraag naar zwemwater voor zwemlessen, verenigingszwemmen en doelgroepen wordt vergeleken met het huidige aanbod. Zo kan worden bepaald of er voldoende zwemwater is of dat bijstelling gewenst is.

Omdat het aantal inwoners in Voorschoten groeit, neemt ook de vraag naar zwemwater iets toe. Uit de eerste resultaten van het Planningsinstrument blijkt dat Voorschoten ruim voldoende zwemwater heeft voor zwemlessen en banenzwemmen, voldoende voor doelgroep zwemmen, maar niet genoeg voor verenigingssport. Dit is logisch, omdat er in Voorschoten geen zwemverenigingen zijn voor wedstrijdzwemmen of waterpolo.

In de tabel hieronder is te zien hoe de toekomstige vraag en het huidige aanbod van verschillende zwemdisciplines zich tot elkaar verhouden. Dit wordt cijfermatig onderbouwd met het aantal uren en m2 zwemwater per jaar.

Planningsinstrument zwemwater Voorschoten 2040			
	Benodigd	Beschikbaar	Verschil
Leszwemmen	175.309	575.850	400.541
Banenzwemmen-piekuren	262.569	632.250	369.681
Banenzwemmen-daluren	38.899	100.800	61.901
Verenigingssport	231.318	16.500	-214.818
Doelgroepen zwemmen	340.389	350.900	10.511

Vergelijk toekomstige vraag en huidig aanbod zwemdisciplines in m2/uren/jaar (bron: Mulier)

De uitkomsten uit het Planningsinstrument maken eens te meer duidelijk dat zwembad het Wedde zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een functioneel zwembad voor leszwemmen en banenzwemmen. In vergelijking met andere zwembaden trekt het Wedde hier veel bezoekers voor. Het Wedde is geen verenigingsswembad voor sporten zoals waterpolo of zwemwedstrijden. Uit de tabel blijkt tevens dat, met uitzondering van de verenigingssport, er fors meer water beschikbaar is dan benodigd.

4 Uitkomsten enquête recreatief zwemmen onder inwoners Voorschoten

In het kader van de planvorming voor het nieuw te bouwen zwembad en sporthal in Voorschoten is een enquête uitgezet onder zowel volwassen gebruikers als kinderen uit de gemeente. Met de uitkomsten van deze enquête krijgt de gemeente inzicht in de wensen, behoeften en verwachtingen van de toekomstige bezoekers van het zwembad.

De respons op de enquête was groot: meer dan 600 volwassenen en ruim 120 kinderen hebben hun mening en ideeën gedeeld. Dit levert een waardevolle en brede basis van informatie op voor het verdere ontwerp en de inrichting van het nieuwe zwembad. De resultaten zijn verwerkt in een notitie die is opgenomen in de bijlage.

Uit zowel het onderzoek onder volwassenen als jongeren komt een duidelijk en consistent beeld naar voren: het nieuwe zwembad moet vooral een recreatieve, gezinsgerichte en beleevingsvolle voorziening worden, met daarnaast ruimte voor sport en specifieke doelgroepen.

Overeenkomsten tussen beide groepen

- Recreatief zwemmen is de belangrijkste functie voor alle gebruikersgroepen.
- Beleving en attracties (zoals glijbanen, speelelementen en variatie in baden) zijn essentieel en bepalen sterk de aantrekkingskracht.
- Het zwembad moet een sociale en toegankelijke plek zijn waar gezinnen en jongeren zich thuis voelen.
- Er is behoefte aan meer variatie en modernere voorzieningen om uitwijk naar andere zwembaden te voorkomen.

Specifieke accenten volwassenen

- Sterke focus op gezinnen, kinderen en senioren.
- Belang van een duidelijke scheiding tussen recreatief zwemmen en banenzwemmen.
- Behoud van sportieve functies zoals banenzwemmen, aquasport en therapie.
- Extra aandacht voor wellness (sauna, stoombad, bubbelbad).
- Belang van goede spreiding van openingstijden en voldoende capaciteit.
- Toegankelijkheid moet goed geregeld zijn

Specifieke accenten jongeren

- Groot belang van glijbanen, waterattracties en speelelementen.
- Wens voor sociale activiteiten zoals discozwemmen en thema-events.
- Behoeft aan gezelligheid, comfort en moderne faciliteiten.
- Zwembad moet leuk, uitdagend en "beleefbaar" zijn, maar ook veilig en toegankelijk.

Conclusie enquête inwoners gemeente Voorschoten

Het nieuwe zwembad moet zich volgens de inwoners van Voorschoten ontwikkelen tot een multifunctionele zwemlocatie waar recreatie en beleving centraal staan, met een sterke aantrekkingskracht voor gezinnen en jongeren. Tegelijk moet er een goede balans zijn met sportieve voorzieningen, doelgroepen zoals senioren en voldoende ruimte en rust voor banen- en therapeutisch zwemmen. Variatie, capaciteit en moderne waterattracties zijn de belangrijkste succesfactoren om het gebruik te vergroten en uitwijk naar andere zwembaden te beperken.

5 Vergelijking tarieven omliggende zwembaden

De huidige tarieven in zwembad Het Wedde zijn relatief hoog in vergelijking met de zwembaden in de omgeving. Onderstaande tabel geeft dit weer.

Accommodatie	Afstand t.o.v. Het Wedde	Tarief (incl. btw)	
Voorschoten - Het Wedde	-	Entree volwassenen:	€ 7,80
		12 badenkaart:	€ 78,00
Leiden – De Vliet	3 km	Entree volwassenen:	€ 5,40
Leiden - De Zijl	8 km	10-baden kaart:	€ 48,60
		25-baden kaart:	€ 108,00
		50-baden kaart:	€ 189,50
Wassenaar - Het Sterrenbad	7 km	Entree volwassenen:	€ 8,90
		12-baden kaart:	€ 89,00
		Kwartaalabonnement	€ 206,10
		Jaarabonnement	€ 618,30
Oegstgeest - Poelmeer	10 km	Entree volwassenen:	€ 8,50
		12-baden kaart:	€ 85,00
		25-baden kaart:	€ 170,00
Katwijk - Aquamar	11 km	Entree Volwassenen:	€ 7,30
		12 baden kaart:	€ 73,00
		Kwartaal abonnement:	€ 109,80
		Jaarabonnement:	€ 340,40
Sassenheim - Wasbeek	14 km	Entree volwassenen:	€ 5,90
		11-baden kaart:	€ 59,00
		25-baden kaart:	€ 131,60
Leiderdorp - De Does	14 km	Entree volwassenen:	€ 7,75
		12-baden kaart:	€ 77,50
		Kwartaalabonnement	€ 180,00
		Jaarabonnement	€ 600,00
Noordwijk - BinnenZee	16 km	Entree volwassenen:	€ 8,50
		Kwartaal abonnement:	€ 158,40
		Jaarabonnement:	€ 564,60
Roelofarendsveen - KINEO	20 km	Entree volwassenen:	€ 7,15
		12-baden kaart:	€ 73,95
		25-baden kaart:	€ 140,00
Noordwijkerhout - De Schelft	20 km	Entree volwassenen:	€ 5,75
		12-baden kaart:	€ 57,50
		Jaarabonnement:	€ 350,00

Tabel 2.2 Huidig tarief zwembad Het Wedde in vergelijking met tarieven omringende zwembaden

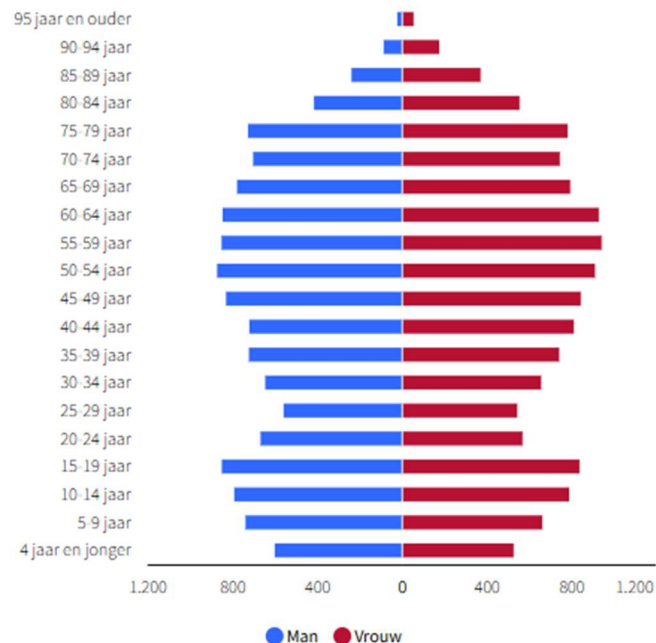
In de loop der jaren is de context waarin zwembad Het Wedde opereert veranderd. Enerzijds door demografische veranderingen, anderzijds door trends en ontwikkelingen in de zwembadwereld en het krachtenveld waarin zwembaden concurreren met andere (sport)faciliteiten.

6 Demografische ontwikkeling

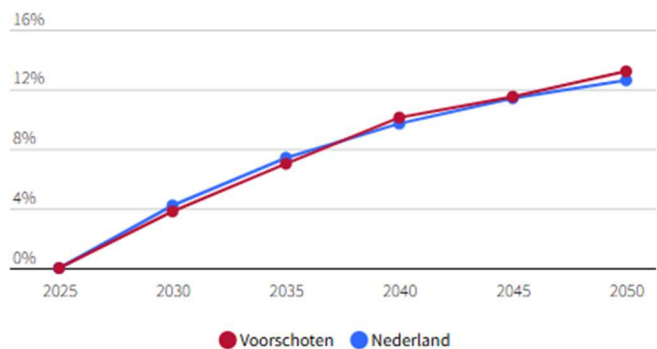
De demografie van de gemeente Voorschoten is onderstaand weergegeven (bron: CBS, 2025).

Leeftijdspiramide

Voorschoten, aantal personen

Huishoudensgroei (cijfers t.o.v. 2025)

ABF - Primos 2025 | 2025 - 2050

Figuur 3.1 Demografische opbouw bevolking gemeente Voorschoten 2025 (bron: CBS 2025 en Primos 2025)

Als gevolg van nieuwbouwprojecten stijgt de bevolking van de gemeente de komende jaren met afgerond 4.000 inwoners (bron: Gemeente in Beeld Voorschoten, 2021).

- 2030: 3.8 %
- 2050: 13.2 %

De groei van het aantal basisschoolleerlingen (met name van belang voor het recreatiezwemmen en instructiezwemmen) blijft komende jaren stabiel, vanaf 2035 tot 2050 neemt deze met 5% tot 20% toe als gevolg van genoemde nieuwbouw.

Conclusies demografische ontwikkeling

- De bevolking in Voorschoten neemt de komende jaren toe tot ruim 29.000 in 2050
-> vertaald naar zwembadbezoek (instructiezwemmen en recreatief zwemmen) bij gelijkblijvend animo een groei van ca 16.000 bezoeken.
- Het aantal basisschoolleerlingen is stabiel tot 2035 en groeit daarna tot 2050 met ca 5 tot 20%
-> dit resulteert bij gelijkblijvend animo in een groeiende vraag van het instructiezwemmen en recreatief zwemmen.

7 Beleidsmatige kaders

De structuurvisie van de Gemeente Voorschoten “**Structuurvisie Voorschoten 2025 “Groen, veilig en betrokken”**” duidt op 3 pijlers:

1. Groen: de bijdrage die groen levert aan de kracht, uitstraling en de beleving van Voorschoten.
2. Veilig: veilig wonen, verplaatsen en verblijven, kindvriendelijk en een hechte gemeenschap.
3. Betrokken: duurzaam behoud van Voorschoten, participatie en het grote aantal verenigingen en vrijwilligers.

1. Groen

Voorschoten kenmerkt zich als een groen dorp, waarbij het aanwezige groen een belangrijke bijdrage levert aan de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en identiteit. Groen heeft meerdere functies: het zorgt voor een gezond woonklimaat, biedt ruimte voor recreatie en ontmoeting, en draagt bij aan klimaatadaptatie, zoals verkoeling en luchtkwaliteit. Daarnaast heeft groen een sociale en economische waarde, doordat de ontmoeting stimuleert en de aantrekkelijkheid van de woonomgeving vergroot. De gemeente zet daarom in op het behouden en versterken van zowel de hoeveelheid als de kwaliteit van het groen.

2. Veilig

Veiligheid in Voorschoten omvat zowel fysieke als sociale veiligheid. Het doel is een omgeving te creëren waarin inwoners zich veilig voelen om te wonen, zich te verplaatsen en elkaar te ontmoeten. Dit betekent onder andere aandacht voor verkeersveiligheid, zoals veilige fiets- en wandelroutes, en een inrichting van de openbare ruimte die overzicht en sociale controle bevordert. Daarnaast speelt de hechte gemeenschap een belangrijke rol: sociale cohesie en betrokkenheid dragen bij aan een gevoel van veiligheid en maken Voorschoten geschikt voor zowel jong als oud.

3. Betrokken

De pijler betrokken benadrukt de actieve rol van inwoners binnen de gemeenschap. Voorschoten heeft een sterk sociaal netwerk met veel verenigingen, vrijwilligers en burgerinitiatieven. Inwoners voelen zich verantwoordelijk voor hun leefomgeving en denken actief mee over ontwikkelingen. De gemeente stimuleert participatie en samenwerking, zodat plannen en beleid aansluiten bij de behoeften en kennis van bewoners. Betrokkenheid richt zich ook op duurzaamheid en het behoud van het dorp voor toekomstige generaties.

De drie pijlers zijn nauw met elkaar verbonden en ondersteunen gezamenlijk de hoofddoelstelling van de structuurvisie: het behouden, beheren en versterken van de bestaande kwaliteiten van Voorschoten. Door in te zetten op een groene, veilige en betrokken leefomgeving wil de gemeente inspelen op toekomstige ontwikkelingen zonder het dorpse karakter te verliezen. Het zwembad Het Wedde vervult momenteel reeds een sociale plek voor ontmoeting en ontspanning. Het nieuwe zwembad zal deze lijn door (moeten) zetten.

2. Sportbeleid

De gemeente heeft in het Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030 kenbaar gemaakt wat haar ambities en plannen zijn. In dit akkoord worden de volgende punten m.b.t. zwemmen benoemd:

Zwembad Het Wedde is in 1980 gerealiseerd bij Sportpark Adegeest. De accommodatie omvat een 25-meter wedstrijd bassin, een recreatiebassin en een peuter- kleuterbad. Er is een horecagelegenheid die voorheen werd verpacht maar nu ook wordt geëxploiteerd door Sportfondsen, evenals het hele zwembad. De horecaruimte is toegankelijk voor zwemmers, golfers en publiek.

In 2001/2002 is het zwembad grondig gerenoveerd voor een bedrag van circa € 3 miljoen. Daarna heeft er alleen regulier groot- en klein onderhoud plaatsgevonden. Vanwege bezuinigingsopgaven binnen de gemeente in de periode 2017-2019 was het voortbestaan van het zwembad onzeker. De raad heeft echter op basis van diverse onderzoeken en een ruim gedragen handtekeningactie toen besloten om de zwemvoorziening in ieder geval tot 2030 te behouden.

Exploitatie

Het zwembad valt onder de exploitatieovereenkomst met Sportfondsen. De gemeente levert jaarlijks een exploitatiebijdrage van circa €809.000,- waarvan €566.000 terugvloeit naar de gemeente voor de huur van het zwembad.

In 2025 is de exploitatie nogmaals met 5 jaar verlengd tot 2030. Het college van B&W vindt het belangrijk dat er zwemlessen blijven in Voorschoten en dat ouderen de mogelijkheid blijven behouden om hun baantjes te trekken.

Onderzoek, vervolg

Gezien het feit dat het zwembad aan het einde van de economische levensduur is, er alleen noodzakelijk onderhoud wordt gepleegd om het zwembad in stand te houden en de regionale ontwikkelingen zoals het nieuwe zwembad in Leiden, is het van belang om te bepalen wat de gemeente met zwembad Het Wedde wil doen.

8 Trends en ontwikkelingen

Er zijn verschillende landelijke trends en ontwikkelingen, die van invloed kunnen zijn op de behoefte aan zwemwater in Voorschoten. Hieronder volgt een kort overzicht.

Algemeen

- Sportdeelname individualiseert: steeds minder mensen sporten in verenigingsverband en steeds meer kiezen voor een flexibel, individueel sportaanbod.
- Ontmoeting blijft belangrijk: sportaccommodaties vervullen in toenemende mate ook een sociale functie als plek voor contact en verbinding.
- De samenleving vergrijsst: ouderen blijven langer actief en vitaal, wat vraagt om passend en toegankelijk sportaanbod.
- Gezondheid vraagt aandacht: door toenemend overgewicht groeit de noodzaak om sport en bewegen extra te stimuleren.
- Concurrentie neemt toe: door grotere mobiliteit en een breder sportaanbod moeten zwembaden zich duidelijker onderscheiden.
- Duurzaamheid wordt belangrijker: sportaccommodaties, en vooral zwembaden, krijgen steeds meer een voorbeeldrol in energiebesparing en duurzaam beheer.

Zwembaden landelijk

- Verschuiving van aanbod en vraag naar functioneel (verenigingen + instructie + doelgroepen).
- Toenemende vraag naar senioren zwemmen, banen zwemmen, aquasporten en therapeutisch zwemmen.
- Toenemende vraag naar instructiezwemmen, niet alleen voor kinderen maar ook voor (jong)volwassenen.
- Vanwege veiligheid toenemende aandacht voor keurmerken in zwembaden (Keurmerk Veilig en Schoon).
- Nieuwe zwemwaterwet sinds 1 januari 2024 met (licht) gewijzigde eisen aan waterkwaliteit.

Algemene ontwikkelingen

In Nederland daalt het aantal zwembadbezoeken per inwoner, ondanks bevolkingsgroei en een afname van het aantal zwembaden. Het gemiddelde animocijfer is daardoor sterk teruggelopen: waar begin deze eeuw een animocijfer van 10,0 nog regelmatig voorkwam, geldt tegenwoordig 4,0 tot 5,0 al als bovengemiddeld. Ter vergelijking: Het Wedde komt op bijna 6,0 uit.

Ook circa 250 bezoeken per vierkante meter zwemwater per jaar wordt nu als hoog beschouwd.

Het Wedde komt uit op circa 200 bezoeken per vierkante meter zwemwater. De hoeveelheid zwemwater in Het Wedde ten opzichte van het aantal inwoners in de gemeente is dan ook groter dan het landelijk gemiddelde.

Landelijk gezien is de daling vooral zichtbaar in het recreatieve zwemmen en zal naar verwachting doorzetten. Recreatief bezoek hangt sterk samen met factoren als aanbod, prijs, bereikbaarheid, promotie en concurrentie. Voor deze doelgroep is beleving vaak belangrijker dan beweging. Zwembaden moeten daarom blijven vernieuwen, terwijl zij steeds meer concurrentie ondervinden van andere vrijetijdsvoorzieningen, zoals indoor speeltuinen, trampolinenparken, klimcentra en pretparken.

Voor functionele zwembehoeften, zoals instructiezwemmen, doelgroepzwemmen en verenigingszwemmen, is die concurrentie beperkter. De eisen aan deze functies zijn relatief stabiel en kunnen doorgaans goed worden opgevangen in een 25-meter bassin met beweegbare bodem en eventuele temperatuurzones.

Recreatief zwemmen

In Voorschoten neemt het recreatie zwemmen een voorname plek in Het Wedde in. De resultaten uit de enquête onder inwoners van Voorschoten bevestigt dit. Het nieuwe zwembad zou hierop een passend aanbod moeten bieden. Een 25x15,4 wedstrijdbad is dit niet, het wateroppervlak in meerdere bassins opdelen of zelfs een recreatiezwemzaal toevoegen valt hier wel onder. In veel gevallen worden recreatieve faciliteiten toegevoegd aan het programma, zoals een waterglijbaan, whirlpool, sauna/stoomcabine, waterversnelling, etc. Vaak ook wordt ervoor gekozen om ten behoeve van de jeugd het wedstrijd bassin op vaste tijden te voorzien van opblaasbare spelelementen. Wat hierbij een rol speelt, is dat recreatieve zwemvoorzieningen in de regel meer verlieslatend zijn dan functionele zwemvoorzieningen. Voor pretzwemmen is relatief veel personeelsinzet voor toezicht en schoonmaak nodig en om aantrekkingskracht te behouden, moeten zwembaden blijven investeren in product vernieuwing. Het aanbod dient dan ook afgestemd te zijn op de omvang van het verzorgingsgebied en het aanbod aan concurrerende recreatieve zwembaden/faciliteiten in dit verzorgingsgebied.

Banenzwemmen

Banenzwemmen wordt vaak tot het recreatieve aanbod gerekend, ook in Voorschoten. De belangstelling hiervoor is de afgelopen jaren licht toegenomen. Belangrijke oorzaken zijn de groeiende voorkeur voor flexibel sporten zonder lidmaatschap, meer aandacht voor een gezonde leefstijl en het besef dat zwemmen een relatief blessurearme sport is. Ook het ruimere aanbod van banenzwemuren, soms met techniekbegeleiding, draagt hieraan bij. Daarnaast zorgen buitenwaterevenementen, zoals de Amsterdam City Swim, voor extra belangstelling. Deze ontwikkeling past in een bredere trend waarbij mensen minder kiezen voor verenigingsverplichtingen, maar wel behoefte houden aan individuele of begeleide groepsactiviteiten.

Doelgroepzwemmen

Doelgroepzwemmen groeide begin deze eeuw om vergelijkbare redenen als banenzwemmen. Het verschil is dat het altijd gaat om begeleide activiteiten in een warmer bassin met beweegbare bodem. Bekende vormen zijn ouder-kindzwemmen, Meer Bewegen voor Ouderen, aquajoggen, aquafit en floatfit. Het aanbod is deels trendgevoelig, maar de doelgroep is anno 2025 klein en stabiel. Voor de exploitatie is deze groep aantrekkelijk, omdat doelgroepzwemmen vooral in daluren kan plaatsvinden en relatief hoge opbrengsten oplevert.

Instructiezwemmen

Instructiezwemmen is, samen met verenigingszwemmen, een kernfunctie van openbare overdekte zwembaden. Het levert relatief hoge opbrengsten op, maar kan vooral buiten schooltijd worden aangeboden. Daardoor is het overdag vaak rustig, terwijl de drukte in de namiddag en avond toeneemt. Mede hierdoor is de concurrentie van commerciële zwemscholen de afgelopen jaren gegroeid. In Voorschoten is die concurrentie duidelijk merkbaar, er wordt dan ook goed samengewerkt met zwemschool Sylvester.

Schoolzwemmen

Sinds 1985 zijn scholen en gemeenten zelf verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van schoolzwemmen. In veel gemeenten is het daardoor afgeschaft, omdat zwemvaardigheid vooral als verantwoordelijkheid van ouders wordt gezien. Voor zwembaden is dat ongunstig, omdat schoolzwemmen juist in daluren kan plaatsvinden. Hoewel een deel van de opbrengsten is verschoven naar instructiezwemmen, heeft het verdwijnen van schoolzwemmen de exploitatie van veel zwembaden per saldo verzwakt.

Voor het primair onderwijs geldt de verplichting om wekelijks tenminste 1,5 klokuur sport en bewegen aan te bieden. Mogelijk kan hiervan een deel worden ingevuld door schoolzwemmen c.q. natte gymles. Op 12 februari 2024 heeft de tweede kamer een motie (Nr. 172 - Van Nispen Mohandis) aangenomen waarin de regering wordt verzocht om in overleg met het onderwijs realistische scenario's op te stellen om schoolzwemmen op termijn weer in te voeren. Hier is nog geen concreet antwoord op gekomen.

Verenigingszwemmen

Het ledental van de Koninklijke Nederlandse Zwembond is de afgelopen tien jaar gedaald, onder meer door corona, concurrentie van andere sporten en een beperkt aanbod aan zwemwater.

9 Conclusies

De marktverkenning leidt op basis van hoofdstuk 1 t/m 8 tot de volgende conclusies:

1. Het Wedde vervult nu al een brede maatschappelijke functie in Voorschoten. Het zwembad bedient recreatief zwemmen, doelgroepen, leswemmen en verhuur, maar kent nauwelijks een profiel als verenigingsbad voor wedstrijdzwemmen of waterpolo.
2. De regionale concurrentie is groot. Binnen korte reisafstand zijn meerdere zwembaden aanwezig met een breed en vaak completer aanbod. Met name voor recreatief zwemmen is de concurrentiedruk hoog, terwijl het beperkte aanbod van warmwaterbassins in de regio kansen biedt.
3. Voor functioneel zwemmen is in Voorschoten voldoende basis aanwezig. Uit het capaciteitsonderzoek blijkt dat er ruim voldoende water is voor zwemlessen en banenzwemmen en voldoende voor doelgroepen, maar minder voor verenigingssport. Dat past bij het huidige gebruiksprofiel van Het Wedde.
4. Inwoners geven duidelijk de voorkeur aan een recreatief en gezinsgericht zwembad. Uit de enquête blijkt dat beleving, attracties, variatie en een moderne uitstraling belangrijke voorwaarden zijn om bezoekers te binden en uitwijk naar andere zwembaden te beperken.
5. De huidige tarieven van Het Wedde zijn relatief hoog ten opzichte van omliggende zwembaden. Dit verzwakt de concurrentiepositie, zeker in het recreatieve segment en voor prijsgevoelige doelgroepen zoals gezinnen.
6. De bevolkingsgroei in Voorschoten leidt naar verwachting een beperkte toename in de vraag naar zwemwater. Vooral voor instructiezwemmen en recreatief zwemmen ontstaat op termijn extra vraag door groei van het aantal inwoners en, op langere termijn, ook van het aantal basisschoolleerlingen.
7. Beleidsmatig past een toekomstbestendig zwembad bij de ambities van de gemeente. Het zwembad ondersteunt de gemeentelijke doelen op het gebied van ontmoeting, gezondheid, leefbaarheid en betrokkenheid, en behoudt daarmee een duidelijke maatschappelijke meerwaarde.
8. Zwembad Het Wedde wordt met een animocijfer (aantal zwembezoeken per inwoner) van afgerond 6 goed gebruikt. Met circa 200 bezoeken per m2 zwemwater is de intensiteit van het gebruik matig (landelijk ligt dit op 250 bezoeken). Het regionaal capaciteitsonderzoek geeft ook aan dat Het Wedde meer m2 zwemwater aan dan waar behoefte aan is. Hieruit kan worden geconcludeerd dat Het Wedde een overschot aan m2 badwater heeft.

9. Landelijke trends bevestigen dat zwembaden zich steeds duidelijker moeten positioneren. De vraag verschuift richting functioneel zwemmen, individueel gebruik, doelgroepen en ontmoeting, terwijl recreatief zwemmen alleen aantrekkelijk blijft als sprake is van voldoende beleving, kwaliteit en onderscheidend vermogen.
10. Voor de toekomstige configuratie betekent dit dat een nieuw zwembad niet alleen functioneel moet zijn, maar ook aantrekkelijk en herkenbaar voor inwoners. Een voorziening die uitsluitend bestaat uit een traditioneel wedstrijdabad sluit onvoldoende aan op de lokale vraag; een combinatie van functioneel zwemwater met recreatieve kwaliteit ligt daarom meer voor de hand.

10 Advies configuratie zwembad Voorschoten

In december 2025 heeft de gemeenteraad opdracht gegeven tot het laten opstellen van een programma van eisen voor een nieuw sportcentrum waarbij de configuratie van de zwemfaciliteiten mede worden bepaald oor de uitkomsten van de participatie.

Gezien de uitkomsten van de marktverkenning stellen wij voor de configuratie van het zwembad voor de volgende scenario's uit te werken om vervolgens voor te leggen aan de gemeenteraad:

- Scenario 1: Functioneel zwembad met één bassin, voorstel 25x15,4 meter.
- Scenario 2a: Familiezweembad met twee bassins, voorstel 25x10 + 12x10 meter.+ recreatieve elementen
- Scenario 2b: Functioneel + familiezweembad met twee bassins, voorstel 25x15,4 + 12x10 meter.+ recreatieve elementen
- Scenario 3: Familiezweembad met twee bassins en recreatieve voorzieningen, voorstel 25x10 + 8x10 + 150 m2 recreatiebad incl. peuterbad en recreatieve elementen.

De scenario's 2 en 3 volgens rechtstreeks uit de marktverkenning en enquête. Deze zijn gericht op het laag en midden segment recreatie, niet direct concurrerend met Aquamar en Tikibad.

Voor alle scenario's geldt:

- watertemperatuur 32 graden Celsius voor alle baden
- optioneel toe te voegen recreatieve elementen (te besluiten door gemeenteraad):
 - 30 meter buisglijbaan
 - whirlpool
 - saunacabine + stoomcabine
 - 1 meter springplank

Bijlage:

1. Notitie uitkomsten enquête inwoners gemeente Voorschoten

Notitie conclusies enquête publiek

Nr. 01

Project 698 Voorschoten zwembad en sporthal

Datum 23 april 2026

Inleiding

In het kader van de planvorming voor het nieuw te bouwen zwembad en sporthal in Voorschoten is een enquête uitgezet onder zowel volwassen gebruikers als kinderen uit de gemeente. Met de uitkomsten van deze enquête krijgt de gemeente inzicht in de wensen, behoeften en verwachtingen van de toekomstige bezoekers van het zwembad.

De respons op de enquête was groot: meer dan 600 volwassenen en ruim 120 kinderen hebben hun mening en ideeën gedeeld. Dit levert een waardevolle en brede basis van informatie op voor het verdere ontwerp en de inrichting van het nieuwe zwembad. In het volgende overzicht worden de belangrijkste conclusies en aandachtspunten uit deze reacties samengevat.

Deze notitie is als volgt opgebouwd:

1. Enquête voor volwassenen
2. Enquête voor kinderen

Hieronder volgt per onderdeel een toelichting op de resultaten

1 Resultaten enquête voor volwassenen

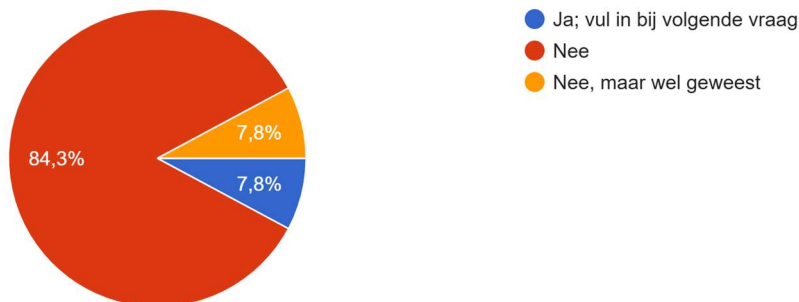
Ruim 600 volwassenen hebben de vragenlijst ingevuld. Dit geeft een mooi beeld van de wensen van de inwoners van Voorschoten. De enquête voor volwassenen kent de volgende opbouw;

- 1.1 Verenigingen
- 1.2 Activiteiten
- 1.3 Uitwijk naar andere zwembaden
- 1.4 Faciliteiten
- 1.5 Noemenswaardige reacties
- 1.6 Conclusie

1.1 Verenigingen

Bent u lid van een zwemvereniging?

626 antwoorden

De mensen die bij een vereniging zwemmen zijn maar een klein deel van de totale bezoekers. De mensen die wel bij een vereniging zwemmen zitten voornamelijk bij:

- 25,0% Eerste Voorschotense Zwemvereniging (EVZV)
- 23,1% Het Wedde/ Sportfondsen
- 9,6% Watervrienden Nederland/ WV
- 7,7% ZVL-1886 Leiden
- 5,8% WZK/ WZV (Wassenaar e.o.)

Conclusies verenigingen:

Uit de resultaten blijkt dat een ruime meerderheid van de bezoekers (84%) niet via een vereniging komt en het zwembad voornamelijk gebruikt voor recreatief zwemmen en vrij gebruik. Een kleinere groep (16%) is wel verbonden (geweest) aan een vereniging en neemt vaker deel aan meer gestructureerde activiteiten.

1.2 Activiteiten

Voor welke activiteit gaat u naar zwembad Het Wedde?

627 antwoorden

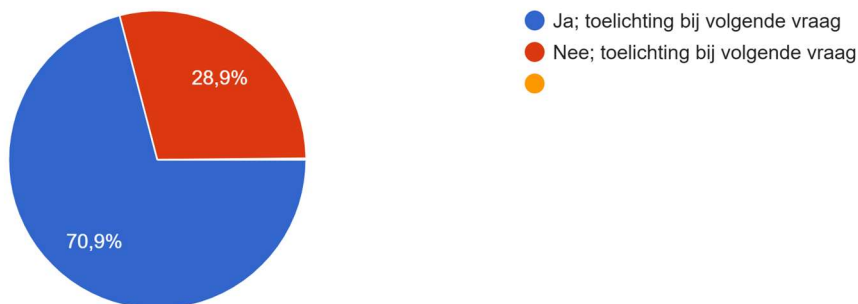
Het zwembad wordt vooral recreatief gebruikt. Senioren en gezinnen zijn hierin de grootste doelgroepen.

Uit de reacties blijkt dat recreatief zwemmen en banen zwemmen veruit de belangrijkste redenen zijn om zwembad Het Wedde te bezoeken. Daarnaast vormen doelgroepenzwemmen en aquasporten een relevante maar kleinere gebruikersgroep. Seniorenzwemmen en wellnessvoorzieningen worden minder vaak genoemd en functioneren vooral als aanvullende activiteiten.

Een kleine groep geeft aan het zwembad niet te gebruiken, vaak vanwege een gebrek aan behoefte of voorkeur voor andere zwembaden. Overall vervult het zwembad vooral een brede recreatieve en maatschappelijke functie.

Wordt deze activiteit voldoende en op de juiste dag en tijd aangeboden?

619 antwoorden

De conclusie met betrekking tot de activiteiten is dat de beschikbaarheid en spreiding van openingstijden het meest bepalend zijn voor de tevredenheid van gebruikers.

Toelichting

Met name werkenden en gezinnen ervaren dat het aanbod zich concentreert in vroege ochtend- en late avonduren, waardoor de toegankelijkheid op logischere momenten overdag en in de vroege avond beperkt is. Daarnaast wordt het ontbreken of de beperkte openstelling op zaterdag en in het weekend vaak als een gemis benoemd, vooral in relatie tot recreatief zwemmen met kinderen.

Voor banenzwemmen is er enerzijds waardering voor de dagelijkse mogelijkheid, maar anderzijds een duidelijke wens voor meer flexibiliteit in tijdsblokken, met name eerder in de avond, eerder in de ochtend en (waar mogelijk) extra momenten overdag. Ook wordt drukte in bestaande tijdsblokken regelmatig als knelpunt ervaren.

Voor recreatief zwemmen en kinderactiviteiten is er een sterke vraag naar uitbreiding van het aanbod, met name buiten schooltijden en in het weekend. Ouders geven aan dat de huidige spreiding van baby- en peuterzwemmen en andere kinderactiviteiten onvoldoende aansluit op gezinsagenda's en slaappatronen van jonge kinderen.

Tegelijkertijd worden bestaande lessen en vakantiefaciliteiten positief gewaardeerd.

Daarnaast blijkt dat capaciteit en beleving in het water (drukke, beperkte baanruimte en snelheid van volgeboekte activiteiten) een terugkerend aandachtspunt is. Dit vraagt niet alleen om een afweging in openingstijden, maar ook om een bredere kijk op capaciteit, programmering en indeling van het bad.

Tot slot laten de reacties zien dat een deel van de gebruikers tevreden is met het huidige aanbod en de flexibiliteit van dagelijkse openstelling, maar dat er tegelijkertijd een substantiële groep is die behoefte heeft aan meer maatwerk in tijdstippen, vooral voor werkenden en gezinnen.

Zijn er activiteiten die niet worden aangeboden maar die u wilt doen in het zwembad?

605 antwoorden

Toelichting

Uit de reacties van bovenstaande vraag over activiteiten die er nog niet zijn maar waar wel vraag naar is komt een helder beeld naar voren van de wensen voor het nieuwe zwembad in Voorschoten. De kern is dat het huidige aanbod als functioneel wordt ervaren, maar te beperkt is in beleving, variatie en doelgroep gerichtheid.

- Er is allereerst een zeer sterke wens voor meer recreatieve waterattracties, zoals glijbanen, stroomversnellingen en speelelementen. Hiermee moet het zwembad aantrekkelijker worden voor kinderen en jongeren.
- Daarnaast wordt gevraagd om een groter en veelzijdiger recreatiebad, zodat er meer ruimte is voor gezinnen en verschillende vormen van recreatief gebruik zonder overbelasting of drukte.
- Ook is er duidelijke behoefte aan (behoud van) wellnessvoorzieningen, zoals een sauna, stoombad en bubbelbad, waarmee ontspanning naast sport een volwaardige plek krijgt.
- Verder blijkt er vraag naar een uitgebreider sport- en lesaanbod, met onder andere aquasporten, zwemtrainingen en gespecialiseerde cursussen voor verschillende niveaus en doelgroepen. Daarbij wordt het belang van specifieke doelgroepen benadrukt, zoals baby's en peuters, mensen met een beperking en gebruikers die behoefte hebben aan prikkelarm of therapeutisch zwemmen.

- Ook worden aanvullende faciliteiten en buitenvoorzieningen genoemd, zoals een buitenbad en mogelijk fitnessvoorzieningen, om het aanbod breder te maken dan alleen zwemmen.
- Tot slot wordt het huidige zwembad als voldoende functioneel gezien, maar ontbreekt het volgens veel respondenten aan vernieuwing, variatie en recreatieve aantrekkingskracht, zeker in vergelijking met omliggende zwembaden.

Conclusies activiteiten

Het zwembad Het Wedde wordt in de basis vooral gebruikt voor recreatief zwemmen en banen zwemmen, waarbij gezinnen en senioren de belangrijkste gebruikersgroepen vormen. Daarnaast is er een duidelijke, maar kleinere groep gebruikers voor zwemlessen, doelgroepenzwemmen en aquasporten, terwijl wellness en seniorenactiviteiten een aanvullende rol vervullen.

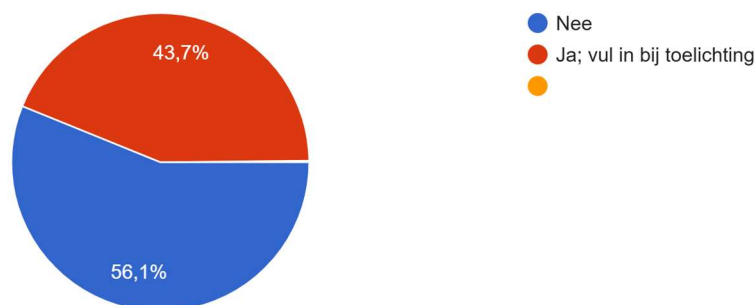
De eerste analyse laat ook zien dat de beleving van het aanbod sterk wordt beïnvloed door de openingstijden en de spreiding daarvan. Met name werkenden en gezinnen ervaren beperkingen in beschikbaarheid op logische momenten, zoals overdag en in het weekend. Ook drukte in bestaande tijdsblokken speelt hierbij een rol.

Kortom: het zwembad vervult vooral een recreatieve en maatschappelijke functie, maar de waardering en toegankelijkheid worden in belangrijke mate bepaald door de mate waarin het aanbod aansluit op de dagelijkse planning en behoefte van verschillende doelgroepen.

1.3 Uitwijk naar andere zwembaden

Zijn er zwemactiviteiten waarvoor u naar een ander zwembad gaat?

620 antwoorden

43.7% van de mensen zegt dat ze ook naar een ander zwembad gaan. Hierbij wordt voornamelijk de glijbaan benoemd als reden.

Uit de open antwoorden blijkt dat een aanzienlijk deel van de respondenten gebruikmaakt van andere zwembaden in de regio of hiernaar uitwijkt voor specifieke activiteiten. In totaal bevatten de reacties meerdere verwijzingen naar uitwijk, waarbij vaak meerdere redenen worden genoemd. De belangrijkste reden om uit te wijken is echter de recreatieve voorzieningen voor kinderen en gezinnen. Dit thema komt het meest nadrukkelijk naar voren.

Recreatieve voorzieningen en glijbanen

Het vaakst genoemde motief om naar andere zwembaden te gaan is het ontbreken van recreatieve attracties in het huidige aanbod. Respondenten noemen met name:

Andere zwembaden in de regio worden juist bezocht vanwege deze voorzieningen, met een duidelijke voorkeur voor zwembaden in onder andere **Leiden, Wassenaar en Katwijk**.

- Grotere en leukere recreatiebaden
- Meer speelmogelijkheden
- Meer variatie en uitdaging voor jeugd
- Betere sfeer en beleving

Conclusie: gezinnen zoeken elders vooral een vollediger en gevarieerder recreatieaanbod.

Buitenbaden en seizoen voorzieningen

Een aanzienlijk aantal respondenten geeft aan uit te kijken naar zwembaden in de regio met:

- Buitenbaden
- Zomerse zwemvoorzieningen
- Meer ruimte in de buitenlucht

Conclusie: buitenzwemfaciliteiten vormen een duidelijke aanvullende aantrekkingsfactor in de regio.

Banenzwemmen en sportfaciliteiten

Voor sportief gebruik wordt uitgeweken naar zwembaden in de regio vanwege:

- Betere openingstijden elders
- Grotere of ruimere baden (zoals 50 meterbaden)
- Lagere kosten
- Betere baanindeling en minder drukte
- Conclusie: sportzwemmers kiezen vooral op basis van capaciteit, prijs en flexibiliteit.

Oefen- en leszwemmen

Een deel van de respondenten wijkt uit naar zwembaden in de regio voor:

- Oefenuren voor zwemdiploma's
- Zwemtraining en technieklessen
- Betere faciliteiten voor kinderen om te oefenen

Conclusie: andere zwembaden worden ervaren als beter ingericht voor zwemontwikkeling en leszwemmen.

Conclusie

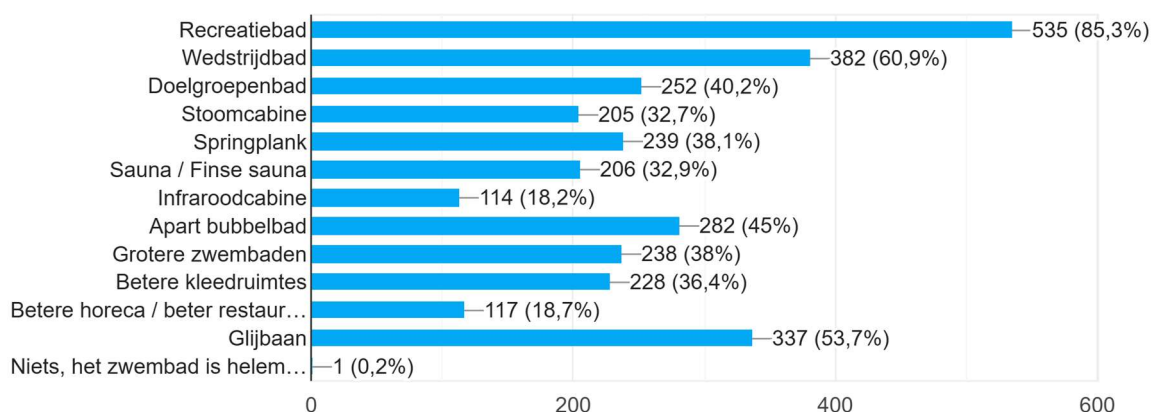
Het uitwijkgedrag naar andere zwembaden in de regio wordt vooral veroorzaakt door een tekort aan recreatieve voorzieningen en beleving, met name glijbanen en spelelementen voor kinderen. Dit is veruit de belangrijkste reden om elders te zwemmen. Daarnaast spelen gezinsvriendelijkheid, buitenbaden en variatie in recreatief aanbod een belangrijke rol. Voor sportieve zwemmers zijn vooral prijs, ruimte en openingstijden doorslaggevend, terwijl wellness en specialistische activiteiten een aanvullende maar minder dominante rol spelen.

De zwembaden waar men naar uitwijkt zijn Leiden, Katwijk en Wassenaar. Men wijkt hier voor naar uit vanwege een breder, aantrekkelijker en meer gevarieerd recreatief aanbod, met nadruk op beleving voor kinderen en gezinnen.

1.4 Faciliteiten

Welke faciliteiten ziet u graag terug in het nieuwe zwembad? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

627 antwoorden

Qua faciliteiten is er eenduidig antwoord gegeven over wat er moet blijven en wat er minder belangrijk is:

Uit de antwoorden van de laatste open vraag blijkt dat bezoekers vooral waarde hechten aan een zwembad dat geschikt is voor zowel gezinnen als sportzwemmers, met een sterke nadruk op beleving voor kinderen.

Het meest genoemde aandachtspunt is het verbeteren en uitbreiden van recreatieve voorzieningen. Glijbanen, peuter- en babybaden en speelse elementen zoals stroomversnellingen of waterspeelzones worden vaak genoemd als belangrijke toevoeging. Veel respondenten geven aan dat juist dit type voorzieningen bepaalt of zij naar een zwembad komen of uitwijken naar andere locaties.

Daarnaast is er veel aandacht voor de functionele indeling van het zwembad. Men vraagt om een duidelijke scheiding tussen recreatief zwemmen en banenzwemmen, zodat beide doelgroepen prettig gebruik kunnen maken van de faciliteiten. Ook wordt regelmatig genoemd dat meerdere bassins gewenst zijn, met een onderscheid in temperatuur en gebruik (sport, recreatie en jonge kinderen). Voor banenzwemmen is voldoende ruimte en een goed georganiseerde baanindeling belangrijk.

De kwaliteit van de basisvoorzieningen speelt eveneens een grote rol. Hygiëne, watertemperatuur (warm) en comfort in kleedruimtes en douches worden als essentieel gezien. Daarbij wordt vaak gevraagd om gratis of modernere lockers en ruimere, beter toegankelijke kleedruimtes.

Ook parkeergelegenheid en bereikbaarheid worden regelmatig genoemd als randvoorwaarde voor een goed functionerend zwembad.

Tot slot valt op dat een deel van de respondenten kritisch is over de noodzaak van een nieuw zwembad of pleit voor een sobere en doelmatige aanpak. Tegelijkertijd is er brede steun voor behoud van een gezellige, toegankelijke sfeer waarin zowel gezinnen als sporters zich thuis voelen. Betaalbaarheid en toegankelijkheid voor alle doelgroepen – van jonge kinderen tot ouderen en minder validen – worden daarbij als belangrijke uitgangspunten genoemd.

1.5 Noemenswaardige reacties

Hieronder volgt een overzicht van enkele noemenswaardige reacties:

- “Het Wedde is nu een gezellig overzichtelijk zwembad het hoeft niet super de luxe te zijn. Hoofddoel: voor zwemlessen, baby en peuterzwem-mogelijkheden, doelgroepen activiteiten. Gewoon 2 baden warm en koeler misschien ook net wat er nu is nog een kikkerbadje waar de kleintjes nog kunnen leren om plezier in het water te hebben.”
- “De krachtige waterval staat niet bij de faciliteiten maar is juist zeer belangrijk en een enorm pluspunt voor het huidige zwembad. Veel mensen maken hier gebruik van om hun lichaam mee te masseren. Absoluut terug laten komen. Dat je aan beide kanten van het diepe zwembad op een richel kunt staan en daarnaast aan 1 kant gewoon kunt staan/lopen. In veel zwembaden is hier geen voorziening voor en hangen mensen aan de kant aan hun handen, hetgeen zeer oncomfortabel is. Aan 1 kant gewoon kunnen staan, zorgt er voor dat je bijvoorbeeld makkelijk je zwembril op en af kunt zetten en even kunt uitrusten. De richels zorgen ook voor makkelijker keren. Ook de richels en sta mogelijkheid dus weer absoluut terug laten komen.”
- “Voor mij zijn de openingstijden heel vaak een reden om niet te gaan. Misschien is het handig om hier nog een keer te kijken. Zo lukt het niet om zaterdag met het gezin zwemmen te gaan. Dat vind ik jammer. We gaan dan vaak naar Katwijk Sterrenbad, ook door de weeks trouwens. Ik weet dat er geregeld activiteiten voor de jeugd zijn, alleen mis ik ze soms. Misschien beter adverteren (krant, digitale dorps bordjes, ...)”
- “De fysieke toegankelijkheid voor mensen met een beperking. denk aan aparte kleedhokjes, vanuit je rolstoel zelf makkelijk gratis locker bedienen, zitklapstoel douche, douchegrepen, mindervalide toilet, gelijkvloers, opstelplekken rolstoel/rollator. tillift of zoals nu traploos het zwembad in.
 - Zorg in zwembad voor alle voorzieningen (kleedhokjes naar zwembad) gelijkvloers en op dezelfde verdieping. Nu conflicterend ruimte gebruik kinderwagens/rolstoelen/ blinde slechthziende doordat iedereen overal parkeert, maak opstelzones kinderwagens.
 - Zorg voor goede contrasten zodat looplijnen duidelijk zijn, maak geen doolhof van kleedkamerhokjes.

- De akoestiek; met zwemlessen kan het enorm lawaaiig zijn als dan ook nog de muziek aan gaat is dit echt wel teveel decibels.
- Afzuigsysteem nu komen alle douchegeuren van de shampoos het zwembad in.
- Denk bij kleurgebruik aan rustgevend en niet te veel prikkels kinderen.
- Op het plafond kleine bad is nu een lichtkoepel dat is heel mooi om zoiets te hebben.
- Ramen dat je naar buiten kan blijven kijken, daglicht.
- Oriëntatiepunten op het plafond die je helpen in de baan te zwemmen of dat je weet waar je ongeveer in de baan ben einde, halverwege.
- Handig als er vakjes komen voor tassen in het zwemgedeelte, zodat je ook gewoon op bankje kan zitten.
- Een noodknop in de sauna.
- Drinkwaterfontein
- Aantrekkelijke veilige buitenruimte. voldoende fietsparkeerplekken waar je je fiets makkelijk vast kan zetten. Doorgangen vrij houden en dit handhaven. nu blokkeren bakfietsen doorgangen. maak bijv. parkeervakken voor bakfietsen/ mindervalide fietsen (driewiel/ duofiets), scootmobiel plekken.
- Houd de toegangsprijzen aantrekkelijk, nu is het voor steeds meer mensen te duur aan het worden. dat is jammer want zwemmen/bewegen is juist heel gezond. veel mensen wijken voor banen zwemmen uit naar Leiden en ook voor zwemlessen. Voorschoten moet zich echt blijven onderscheiden door de voorzieningen die andere baden niet bieden. zoals nu bijv. het recreatiebad waar ook warmwater is. Of doe verschillende tarieven en maak dan een poortje in het zwembad- wel rollator toegankelijk. dat je bijv. goedkoper kan als je alleen naar 1 van de baden komt.
- Het banenzwembad op speciale dagen met warmwater en dat je dan bijv. 0,25 eurocent warmwater toeslag betaald die dag.
- De nieuwe aangekondigde type meerbaden kaarten overwegen of dat wel aantrekkelijk is. ook in relatie tot baden in de omgeving. prijst het wedde zich uit de markt vooral voor wie meerdere keren per week zwemt.
- TIP: Zorg dat in het zwembad papieren enquête komen met een brievenbus. want nu liggen er alleen briefje met QR en veel vooral ouderen en kinderen hebben geen QR en niet te vergeten de smartphone loze generatie die aan het toenemen is. Een enquête op papier zorgt voor meer inclusie!

Succes en ik hoop dat het nieuwe zwembad fysiek toegankelijk blijft en een recreatiebad blijft behouden met vaker warm water.”

1.6 Conclusies enquête volwassenen

Uit de enquête onder ruim 600 volwassenen blijkt dat het nieuwe zwembad in Voorschoten vooral moet voorzien in een sterk recreatief en gezinsgericht aanbod, aangevuld met ruimte voor sportief en doelgroep specifiek gebruik. Het huidige gebruik laat zien dat het zwembad vooral wordt bezocht voor recreatief zwemmen en banen zwemmen, waarbij gezinnen en senioren de belangrijkste doelgroepen vormen. Slechts een klein deel van de gebruikers komt via verenigingen (8%), wat benadrukt dat het zwembad primair een laagdrempelige, publieke voorziening is.

Belangrijkste punten voor het nieuwe zwembad:

- **Sterke recreatieve functie als basis**
Groot en aantrekkelijk recreatiebad
Meer waterbeleving (glijbanen, speelelementen, stroomversnellingen)
Extra focus op kinderen en jongeren
- **Goede scheiding en balans tussen doelgroepen**
Duidelijke scheiding tussen recreatief zwemmen en banenzwemmen
Voldoende en goed ingedeelde baanruimte
Meerdere baden met verschillende functies en temperaturen
- **Uitbreiding van gezins- en kinderfaciliteiten**
Baby-, peuter- en kinderzones
Aansluiting op gezinsmomenten (ook weekend en middag)
Ruimte voor zwemlessen en ontwikkeling

- **Flexibele en betere openingstijden**
Meer spreiding over de dag en vroege avond
Betere weekendopenstelling
Minder drukte in piekmomenten
- **Behoud en aanvulling van sport- en doelgroep activiteiten**
Banenzwemmen blijft belangrijk
Ruimte voor aquasporten en doelgroepen zwemmen
Speciale aandacht voor senioren en therapeutisch zwemmen
- **Wellness en ontspanning als aanvullende functie**
Sauna, stoombad en bubbelbad blijven zeer gewenst
- **Concurrentiepositie en uitwijkgedrag**
Huidige uitwijk naar andere zwembaden wordt vooral veroorzaakt door gebrek aan recreatieve beleving (met name glijbanen en variatie)
Nieuw zwembad moet dit gat duidelijk opvullen om verlies van bezoekers te voorkomen

Resumé

Het nieuwe zwembad moet zich volgens de respondenten ontwikkelen tot een toegankelijke, gezinsvriendelijke en veelzijdige zwemvoorziening, waarin recreatie de basis vormt, sport en gezondheid een stevige plek hebben en beleving centraal staat. De belangrijkste succesfactoren zijn voldoende capaciteit, variatie in aanbod, goede spreiding van openingstijden en sterke aantrekkingskracht voor kinderen en gezinnen.

2 Resultaten enquête jongeren

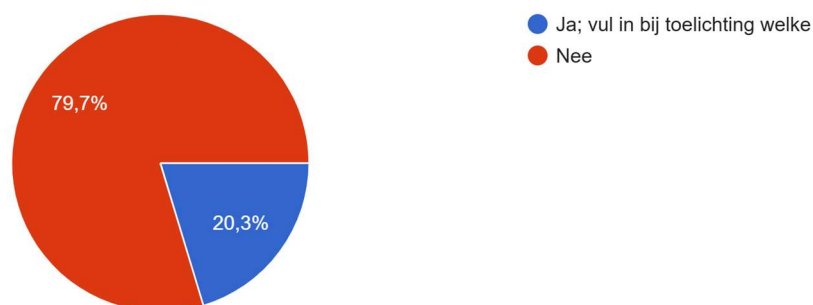
Ruim 120 jongeren hebben de vragenlijst ingevuld. Dit geeft een mooi beeld van de wensen van de jeugd in Voorschoten. De enquête voor jongeren kent de volgende opbouw;

- 1.1 Verenigingen
- 1.2 Activiteiten
- 1.3 Uitwijk naar andere zwembaden
- 1.4 Faciliteiten
- 1.5 Noemenswaardige reacties

2.1 Verenigingen

2. Ben je lid van een zwemvereniging?

123 antwoorden

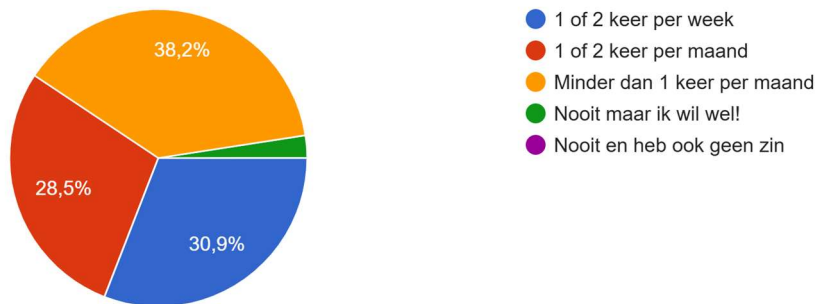

De resultaten laten zien dat de meeste jongeren van Het Wedde niet in een vereniging zitten. Ongeveer 80% van de jongeren zwemt recreatief of komt op eigen initiatief naar het zwembad. Slechts 20% maakt deel uit van een zwemvereniging. Dit betekent dat Het Wedde door jongeren vooral wordt gebruikt voor vrijetijdsbesteding en plezierzwemmen, en minder als vaste trainingslocatie voor verenigingen.

2.2 Activiteiten

Hoe vaak ga je naar het zwembad

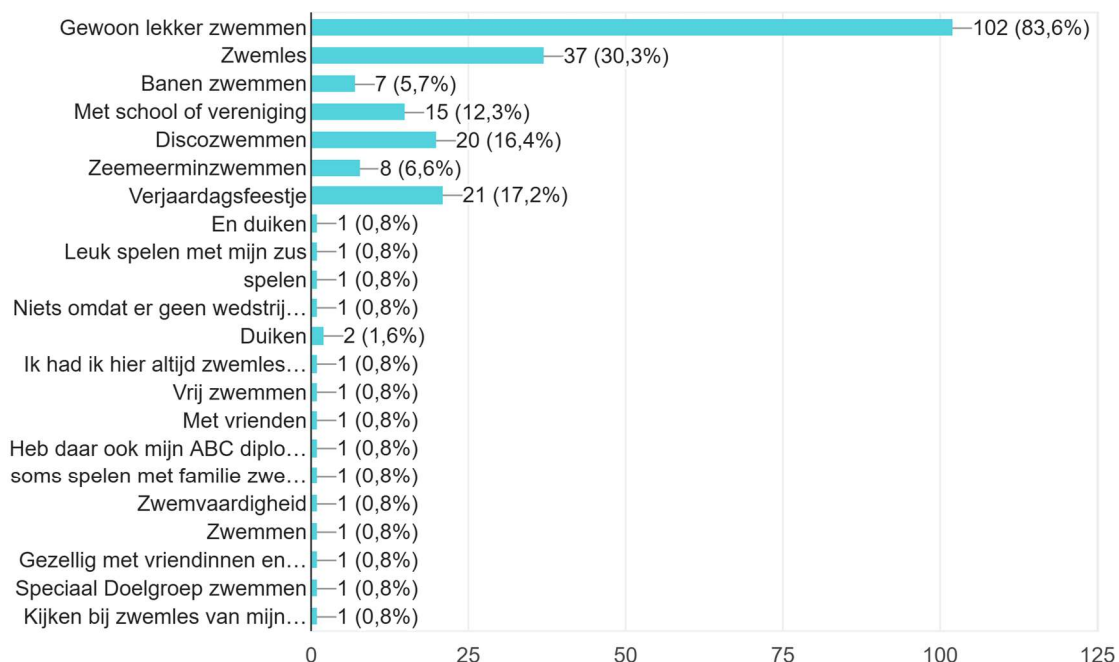
123 antwoorden

Uit de enquête onder jongeren blijkt dat een relatief kleine, maar actieve groep het zwembad heel vaak bezoekt. Ongeveer 30% van de jongeren gaat maar liefst 1 tot 2 keer per week naar het zwembad. Daarnaast bezoekt bijna een derde van de jongeren het zwembad 1 tot 2 keer per maand. De grootste groep, ongeveer 40%, komt minder dan 1 keer per maand. Dit laat zien dat het zwembad vooral door een vaste groep regelmatige bezoekers wordt gebruikt, terwijl een groter deel van de jongeren het zwembad minder vaak bezoekt.

Wat doe je in zwembad Het Wedde? (meerdere opties mogelijk)

122 antwoorden

De belangrijkste inzichten over de activiteiten in het zwembad zien we in deze vraag naar voren komen:

- Recreatief zwemmen domineert 83%
Het zwembad wordt vooral gebruikt om gewoon vrij te zwemmen. Dit is onder jongeren duidelijk de kernfunctie van Het Wedde.
- Sterke focus op leren zwemmen
Met 28,7% deelname aan zwemles is Het Wedde ook duidelijk een belangrijk leerzwembad waar veel jongeren hun zwemvaardigheden ontwikkelen.
- Sociale en georganiseerde activiteiten zijn belangrijk

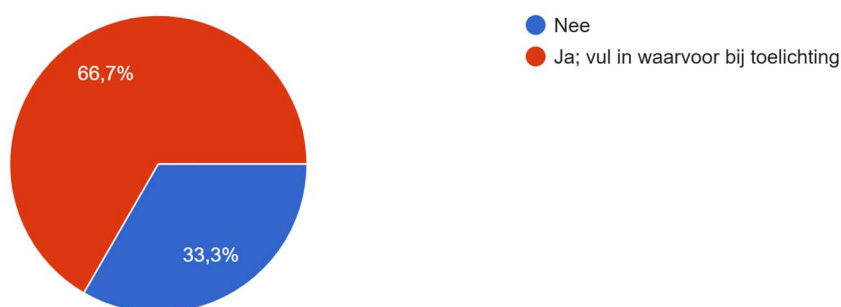
Verjaardagsfeestjes (17%), discozwemmen (16%) en zwemmen met school of vereniging (11%) komen regelmatig voor. Dit laat zien dat het zwembad ook een sociale ontmoetingsplek is voor de jeugd.

- Speciale en extra activiteiten zijn klein maar aanwezig
Activiteiten zoals zeemeerminzwemmen, duiken en doelgroepzwemmen komen voor, maar zijn duidelijk minder populair en vormen een niche.

2.3 Uitwijk gedrag naar andere zwembaden

Ga je ook naar een ander zwembad?

123 antwoorden

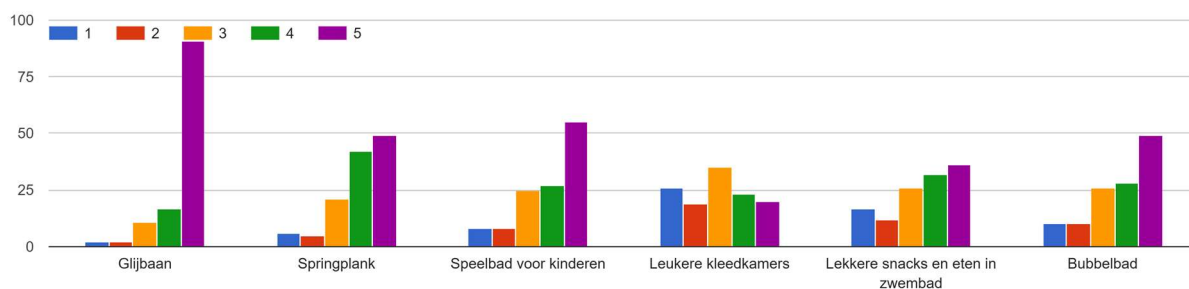

Toelichting

- Belangrijkste reden om in een ander zwembad in de regio te gaan zwemmen
De meest genoemde reden om een ander zwembad te bezoeken is de aanwezigheid van glijbanen. Ook worden vaak stroomversnellingen, wildwaterbanen en meer speelmogelijkheden genoemd. Samengevat kiest de jeugd vooral voor andere zwembaden voor meer plezier en attracties.
- Alternatieven in de regio
Het Sterrenbad in Wassenaar wordt het vaakst genoemd als alternatief. Daarnaast worden De Zijl, De Does, Aquamar en het Tikibad regelmatig genoemd. Ook De Vliet, Poelmeer en Sassenheim komen vaak terug. Minder vaak genoemde zwembaden zijn onder andere Center Parcs Aqua Mundo, Leidschenveen, De Veur in Zoetermeer, Poelgeest in Oegstgeest, Lisse en Boetzelaer. Sommige respondenten noemen ook "overal" of zwembaden op vakantie.
- Belangrijkste conclusie
De jeugd kiest andere zwembaden in de regio vooral omdat die meer attracties hebben, zoals glijbanen en stroomversnellingen, of omdat ze een leuker en meer speels karakter hebben. Daarnaast spelen ook vakantiegevoel en variatie in zwembaden een rol.

2.4 Faciliteiten

Wat wil je graag in het nieuwe zwembad? 1=Niet belangrijk 5=Heel graag!

In de antwoorden van de vraag over faciliteiten in het nieuwe zwembad komt naar voren dat er vooral behoefte is aan een glijbaan en springplank.

De antwoorden laten zien dat de jeugd duidelijke wensen hebben voor het nieuwe zwembad:

- Plezier en attracties zijn het belangrijkste
Jongeren willen vooral veel en grote glijbanen, stroomversnellingen en andere spannende waterattracties. Het zwembad moet vooral leuk, actief en avontuurlijk zijn.
- Extra speelmogelijkheden in het water
Naast glijbanen is er veel vraag naar dingen zoals een lazy river, opblaasparcours, kano's en waterspeeltoestellen. Alles wat zorgt voor afwisseling en plezier in het water wordt gewaardeerd.
- Gezelligheid en activiteiten
Discozwemmen, thema-activiteiten en andere leuke evenementen worden belangrijk gevonden. Het zwembad moet niet alleen om zwemmen gaan, maar ook om gezelligheid met vrienden.
- Comfort en fijne sfeer
Jongeren vinden het ook belangrijk dat het zwembad prettig is ingericht, met genoeg ruimte, niet te veel drukte en een fijne sfeer om te hangen en te zwemmen.
- Voorzieningen voor verschillende leeftijden
Er is behoefte aan een zwembad waar zowel jonge kinderen als oudere jeugd iets leuks kunnen doen, zodat het aantrekkelijk blijft voor verschillende groepen jongeren.

2.5 Noemenswaardige reacties:

Hieronder volgt een overzicht van enkele noemenswaardige reacties:

- “met mijn gehandicapten broertje is het moeilijker om in dit zwembad te zwemmen. Het is leuk als we ook gewoon in een kleedkamer kunnen in plaats van grote hok. Ook bij de douches is het niet altijd handig doordat er dan babywagens staan. Een tassenrek of vakjes waar je shampoo in kan zetten. Nu zet iedereen het overal neer en kan je niet eens even uitrusten op bankjes Gehandicapten toilet heb ik ook nog niet gevonden in het zwemgedeelte. wel handig is dat je zonder trapje het speelbad in kan. de waterstraal vind ik ook erg leuk en de bubbels. meer haardrogers. nu zijn ze ook telkens stuk. een bankje buiten dat degene die je ophaalt daar kan wachten of jij kan wachten tot diegene er is. kiss ride zone.”
- “Ik wil graag leukere dingen in het zwembad, zoals een glijbaan of opblaasparcours. Het nieuwe zwembad moet niet te fancy worden zodat het niet te druk wordt met kinderen uit de hele regio. Een glijbaan zoals bij het Sterrenbad in Wassenaar zou heel leuk zijn.”
- “Jungle thema (dieren, bruggetjes, vissenkomp met vissen zoals Preston Palace) 2) waterval, onderwater tunnel, avontuur 3) warm water, bijv De Veur Zoetermeer is veel te koud”
- “Dat de kleedkamer worden ontworpen dat er bij het openen er een zig zag muur is voor meer privacy voor zowel de mannen als vrouwen en de damens kleedkamer aan de achterkant.”

2.6 Conclusies enquête jeugd

Uit het onderzoek onder jongeren blijkt dat Het Wedde vooral wordt gebruikt als recreatiezwembad en minder als verenigingszwembad. De meeste jongeren (80%) zitten niet in een zwemvereniging en komen vooral in hun vrije tijd naar het zwembad. Slechts 20% maakt gebruik van het zwembad via een vereniging.

Qua bezoekfrequentie is er een kleine vaste groep die het zwembad vaak bezoekt: 30% komt 1 tot 2 keer per week. Bijna een derde komt 1 tot 2 keer per maand en de grootste groep (40%) bezoekt het zwembad minder dan 1 keer per maand. Dit laat zien dat er zowel een vaste kern van frequente bezoekers is als een grotere groep incidentele bezoekers.

De activiteiten in Het Wedde worden vooral bepaald door recreatief zwemmen (83%). Daarnaast speelt leren zwemmen een belangrijke rol, met veel deelname aan zwemles. Ook sociale activiteiten zoals verjaardagsfeestjes, discozwemmen en school- of verenigingszwemmen zijn duidelijk aanwezig, waardoor het zwembad ook een ontmoetingsplek voor jongeren is. Speciale activiteiten zoals zeemeerminzwemmen en duiken komen slechts beperkt voor.

Wanneer jongeren andere zwembaden in de regio bezoeken, gebeurt dit vooral vanwege meer attracties zoals glijbanen, stroomversnellingen en wildwaterbanen. Het Sterrenbad in Wassenaar wordt het vaakst genoemd als alternatief, gevolgd door zwembaden als De Zijl, De Does, Aquamar en het Tikibad. Ook andere locaties in de regio en op vakantie worden genoemd. De belangrijkste reden voor uitwijkgedrag is meer variatie en beleving.

Voor een nieuw zwembad hebben jongeren duidelijke wensen. Glijbanen en andere waterattracties staan centraal, gevolgd door speelmogelijkheden zoals een lazy river en opblaasparcours. Daarnaast is er behoefte aan gezelligheid, zoals discozwemmen en thema-activiteiten. En aan comfort zoals meer ruimte, rust, warme temperaturen en betere kleedkamers. Ook toegankelijkheid en voorzieningen voor verschillende doelgroepen worden belangrijk gevonden.

Opvallende reacties benadrukken daarnaast het belang van inclusiviteit, veiligheid, betaalbaarheid en een prettige inrichting voor alle bezoekers. Jongeren willen een zwembad dat leuk, uitdagend en modern is, maar ook overzichtelijk en toegankelijk blijft.

Samenvattend kan worden gesteld dat jongeren vooral een zwembad willen dat draait om plezier, beleving en sociale activiteiten, met voldoende ruimte en faciliteiten voor verschillende doelgroepen.

3 Eindconclusie

Uit zowel het onderzoek onder volwassenen als jongeren komt een duidelijk en consistent beeld naar voren: het nieuwe zwembad moet vooral een recreatieve, gezinsgerichte en belevingsvolle voorziening worden, met daarnaast ruimte voor sport en specifieke doelgroepen.

Overeenkomsten tussen beide groepen

- Recreatief zwemmen is de belangrijkste functie voor alle gebruikersgroepen. Beleving en attracties (zoals glijbanen, speelelementen en variatie in baden) zijn essentieel en bepalen sterk de aantrekkingskracht.
- Het zwembad moet een sociale en toegankelijke plek zijn waar gezinnen en jongeren zich thuis voelen.
- Er is behoefte aan meer variatie en modernere voorzieningen om uitwijk naar andere zwembaden te voorkomen.

Specifieke accenten volwassenen

- Sterke focus op gezinnen, kinderen en senioren.
- Belang van een duidelijke scheiding tussen recreatief zwemmen en banenzwemmen.
- Behoud van sportieve functies zoals banenzwemmen, aquasport en therapie.
- Extra aandacht voor wellness (sauna, stoombad, bubbelbad).
- Belang van goede spreiding van openingstijden en voldoende capaciteit.
- Toegankelijkheid moet goed geregeld zijn

Specifieke accenten jongeren

- Groot belang van glijbanen, waterattracties en speelelementen.
- Wens voor sociale activiteiten zoals discozwemmen en thema-events.
- Behoeft aan gezelligheid, comfort en moderne faciliteiten.
- Zwembad moet leuk, uitdagend en “beleefbaar” zijn, maar ook veilig en toegankelijk.

Eindconclusie

Het nieuwe zwembad moet zich ontwikkelen tot een multifunctionele zwemlocatie waar recreatie en beleving centraal staan, met een sterke aantrekkingskracht voor gezinnen en jongeren. Tegelijk moet er een goede balans zijn met sportieve voorzieningen, doelgroepen zoals senioren en voldoende ruimte en rust voor banen- en therapeutisch zwemmen. Variatie, capaciteit en moderne waterattracties zijn de belangrijkste succesfactoren om het gebruik te vergroten en uitwijk naar andere zwembaden te beperken.

Bijlage 1 Enquête volwassenen zwembad Voorschoten

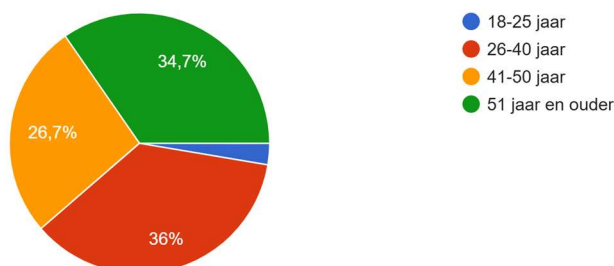
Project Nieuwbouw zwembad Voorschoten

Datum 23 april 2026

Aantal respondenten: 680

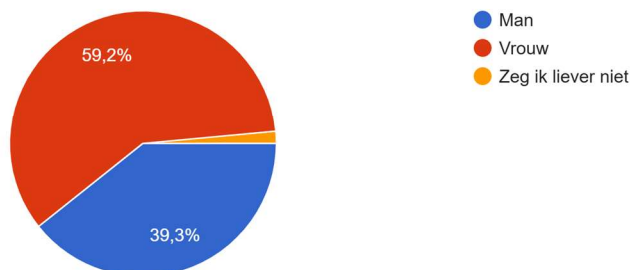
1. Binnen welke leeftijdsgroep valt u?

678 antwoorden

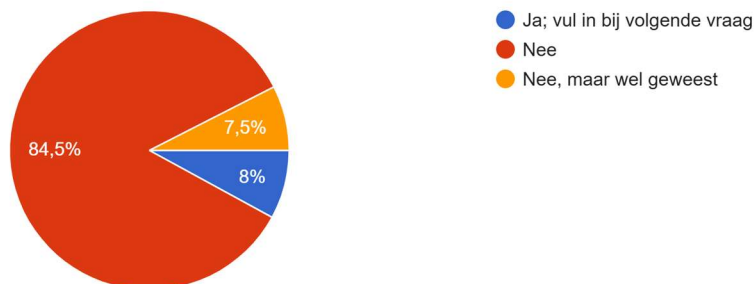
Wat is uw geslacht?

677 antwoorden

Bent u lid van een zwemvereniging?

679 antwoorden

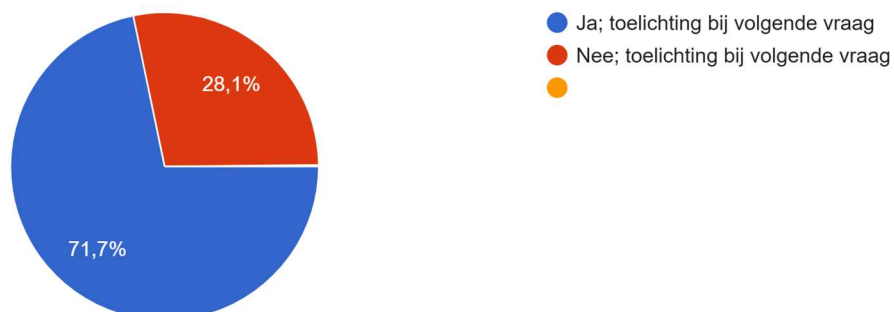
Voor welke activiteit gaat u naar zwembad Het Wedde?

680 antwoorden

Wordt deze activiteit voldoende en op de juiste dag en tijd aangeboden?

665 antwoorden

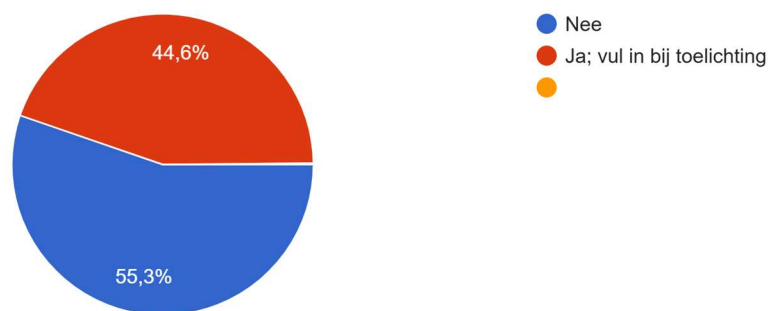
Zijn er activiteiten die niet worden aangeboden maar die u wilt doen in het zwembad?

652 antwoorden

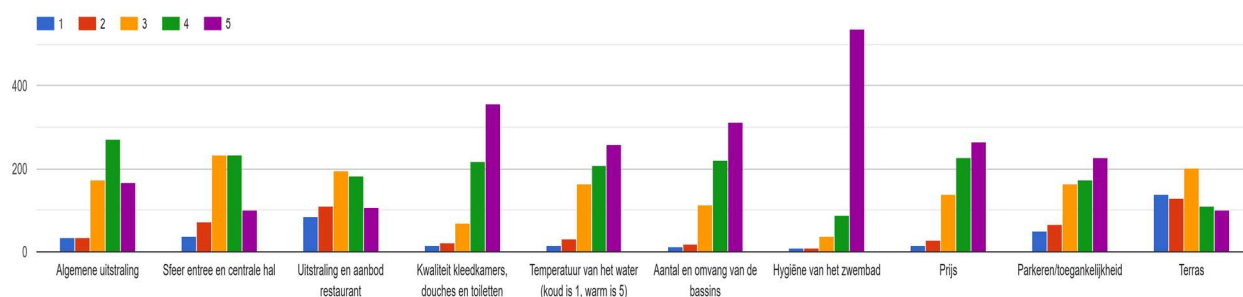

Zijn er zwemactiviteiten waarvoor u naar een ander zwembad gaat?

673 antwoorden

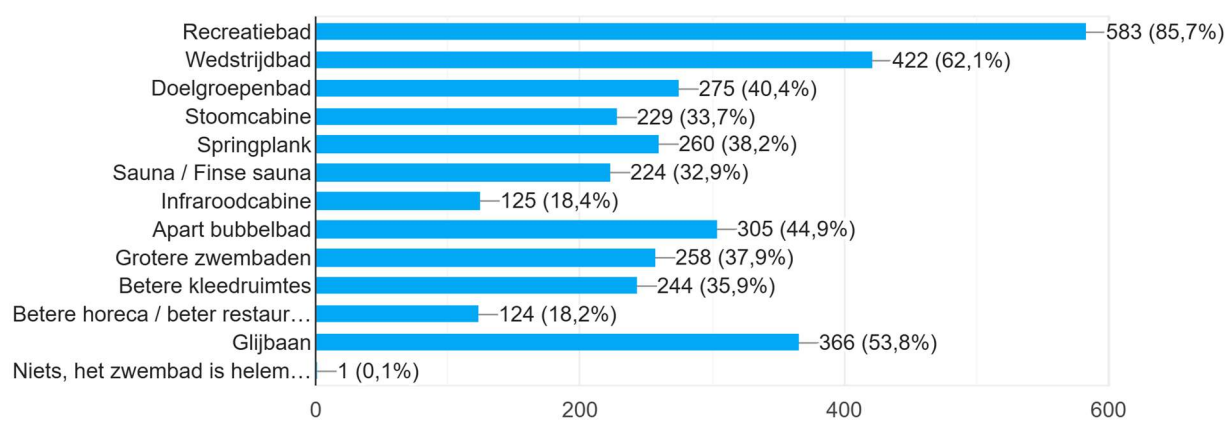

Wat vindt u belangrijk in het nieuwe zwembad? 1=Onbelangrijk 5=Zeer belangrijk

Welke faciliteiten ziet u graag terug in het nieuwe zwembad? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

680 antwoorden

Bijlage 2 Enquête jeugd zwembad Voorschoten

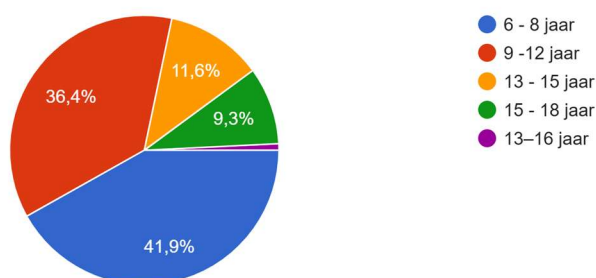
Project Nieuwbouw zwembad Voorschoten

Datum 23 april 2026

Aantal respondenten: 129

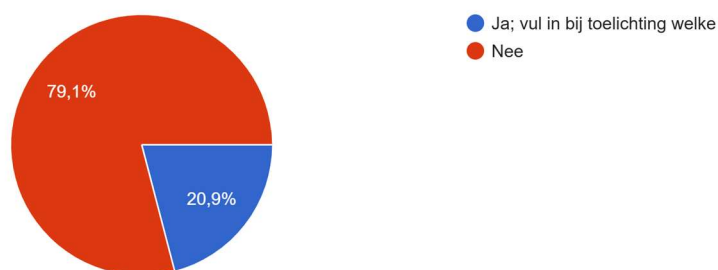
1. Hoe oud ben je?

129 antwoorden

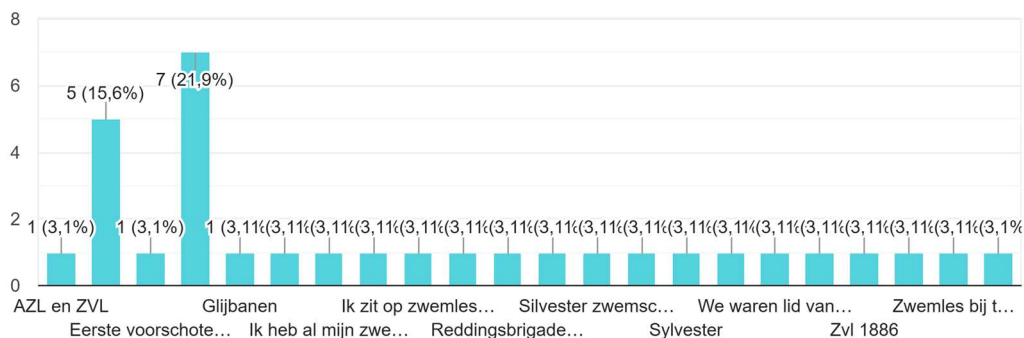
2. Ben je lid van een zwemvereniging?

129 antwoorden

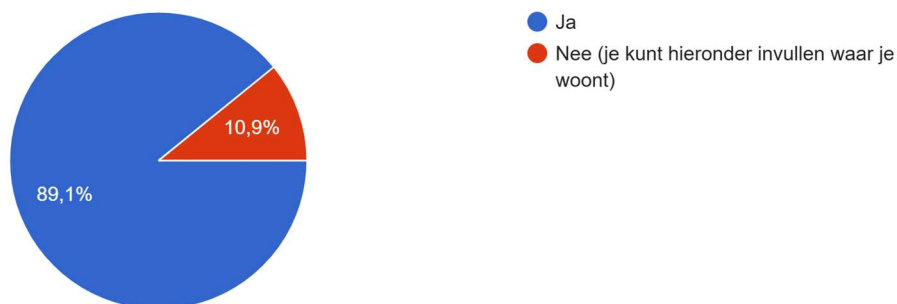
Toelichting

32 antwoorden

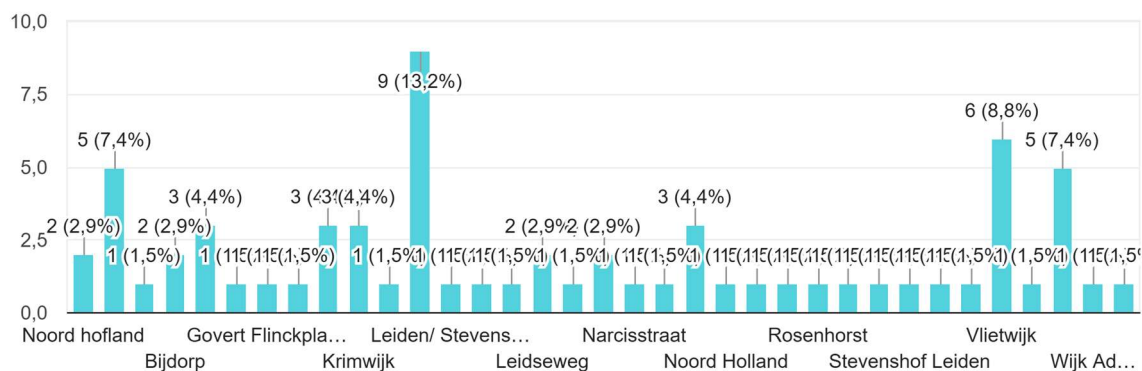
Woon je in Voorschoten?

129 antwoorden

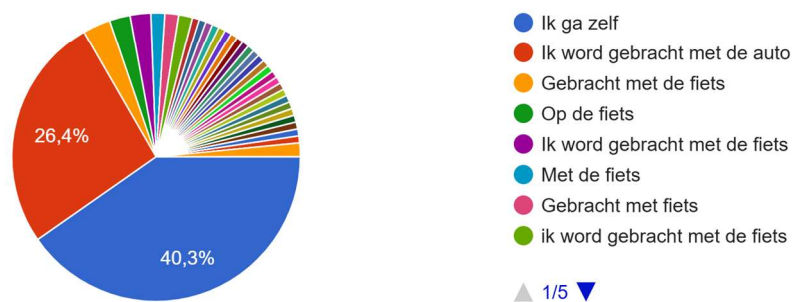
Waar woon je?

68 antwoorden

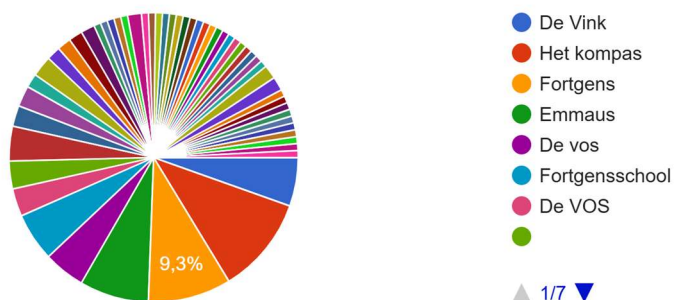
Ga je zelf naar het zwembad of word je gebracht?

129 antwoorden

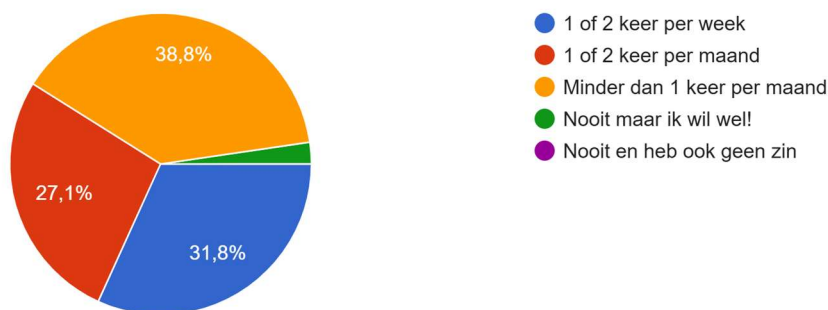
Op welke school zit je?

129 antwoorden

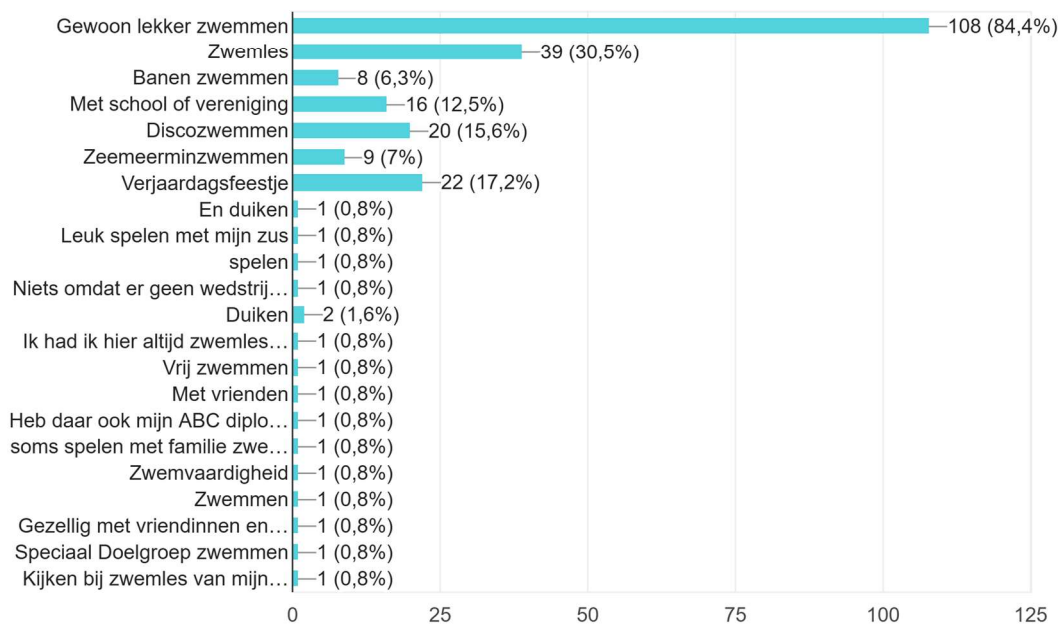
Hoe vaak ga je naar het zwembad

129 antwoorden

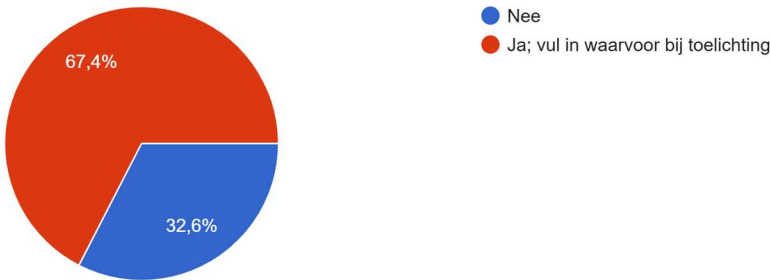
Wat doe je in zwembad Het Wedde? (meerdere opties mogelijk)

128 antwoorden

Ga je ook naar een ander zwembad?

129 antwoorden

Wat wil je graag in het nieuwe zwembad? 1=Niet belangrijk 5=Heel graag!

